

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

18. märts 2014*

Tühistamishagi — Õigusliku aluse valik — ELTL artiklid 290 ja 291 — Delegeeritud õigusakt ja rakendusakt — Määrus (EL) nr 528/2012 — Artikli 80 lõige 1 — Biotsiidid — Euroopa Kemikaaliamet — Komisjonipoolne tasude kehtestamine

Kohtuasjas C-427/12,

mille ese on 19. septembril 2012 ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Smulders, C. Zadra ja E. Manhaeve, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Parlament, esindajad: L. Visaggio ja A. Troupiotis, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Moore ja I. Šulce,

kostjad,

keda toetavad:

Tšehhi Vabariik, esindajad: M. Smolek, E. Ruffer ja D. Hadroušek,

Taani Kuningriik, esindajad: V. Pasternak Jørgensen ja C. Thorning,

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. de Bergues, D. Colas ja N. Rouam,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: M. Bulterman ja M. Noort,

Soome Vabariik, esindajad: H. Leppo ja J. Leppo,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: C. Murrell ja M. Holt, keda abistas *barrister* B. Kennelly,

menetlusse astujad,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts (ettekandja), kodade presidendid A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, E. Juhász ja M. Safjan, kohtunikud A. Rosas, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, D. Šváby ja S. Rodin,

kohtujurist: P. Cruz Villalón,

kohtusekretär: ametnik V. Tourrès,

arvestades kirjalikus menetluses ja 1. oktoobri 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 19. detsembri 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Komisjon palub oma hagis, et tühistataks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määruse (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, lk 1), artikli 80 lõige 1 osas, milles selle sättega on ette nähtud Euroopa Kemikaaliametile (edaspidi „kemikaaliamet”) makstavate tasude kehtestamine ELTL artikli 291 lõikel 2 rajaneva aktiga (edaspidi „rakendusakt”), mitte ELTL artikli 290 lõikel 1 rajaneva aktiga (edaspidi „delegeeritud akt”).

Õiguslik raamistik

Määrus nr 528/2012

- 2 Määrusega nr 528/2012, millega ühtlustatakse teatavad biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist käsitlevad eeskirjad, antakse kemikaaliametile – nagu nähtub selle määruse põhjendusest 17 – „konkreets[e] ülesand[e], mis on seotud toimeainete hindamise ja teatavatele biotsiidikategooriatele liidu loa andmisega [...]”.
- 3 Määruse põhjenduses 64 on kirjas:
„Käesoleva määruse kohaldamisega seotud menetluste kulud peavad kandma lisaks nendele, kes toetavad toimeainete heakskiitmist, need, kes teevad biotsiide turul kättesaadavaks, ning need, kes soovivad neid turul kättesaadavaks teha. Siseturu tõrgeteta toimimise edendamiseks on asjakohane kehtestada teatavad ühised põhimõtted, mida kohaldatakse nii kemikaaliametile kui ka liikmesriikide pädevatele asutustele makstavate tasude suhtes, arvestades seejuures vajadust võtta asjakohasel viisil arvesse VKE-de [väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate] erivajadusi.”
- 4 Vastavalt määruse nr 528/2012 artikli 7 lõike 2 esimesele lõigule, artikli 13 lõike 3 teisele lõigule, artikli 43 lõike 2 esimesele lõigule, artikli 45 lõigetele 1 ja 3, artikli 50 lõike 2 teisele lõigule, artikli 54 lõigetele 1 ja 3 ning artikli 80 lõike 1 punktile a tuleb kemikaaliametile maksta tasu tema sekkumise eest menetlustes, vastavalt: toimeaine heakskiitmiseks või toimeaine heakskiitmise tingimuste muutmiseks, toimeaine heakskiitmise otsuse uuendamiseks, liidu loa saamiseks biotsiididele ja selle loa uuendamiseks ja muutmiseks ning toimeainete tehnilise samaväärsuse kindlakstegemiseks. Sama määruse artikli 77 lõike 1 kolmanda lõigu järgi „[k]emikaaliameti otsuse peale kaebust esitavalt isikult võidakse nõuda tasude tasumist”.

5 Seoses kemikaaliametile makstavate tasude maksmise tähtajaga on kõnealuse määruse artikli 7 lõike 2 esimeses lõigus, artikli 13 lõike 3 teises lõigus, artikli 43 lõike 2 esimeses lõigus, artikli 45 lõike 3 teises lõigus ja artikli 54 lõikes 3 sätestatud, et „[k]emikaaliamet teavitab taotluse esitajat artikli 80 lõike 1 alusel makstavatest tasudest ja lükkab taotluse tagasi, kui taotleja ei maksa tasusid 30 päeva jooksul”.

6 Määruse nr 528/2012 artikli 78 lõikes 1, mis käsitleb kemikaaliameti eelarvet, on sätestatud:

„Käesoleva määruse kohaldamisel on kemikaaliameti tulud järgmised:

- a) liidu toetus, mis kirjendatakse Euroopa Liidu üldeelarvesse (komisjoni osa);
- b) käesoleva määruse kohaselt kemikaaliametile makstavad tasud;
- c) käesoleva määruse kohaselt osutatud teenuste eest kemikaaliametile makstavad tasud;
- d) liikmesriikide vabatahtlik rahaline toetus.”

7 Määruse nr 528/2012 artiklis 80 „Tasud” on ette nähtud:

„1. Komisjon võtab lõikes 3 sätestatud põhimõtete alusel vastu rakendusmääruse, milles täpsustatakse järgmist:

- a) kemikaaliametile makstavad tasud, sealhulgas iga-aastane tasu vastavalt VIII peatükile liidu loa saanud toodete eest ning tasu vastavalt VII peatükile esitatud vastastikuse tunnustamise taotluste eest;
- b) eeskirjad, milles määratakse kindlaks vähendatud tasude ja tasust loobumise tingimused, samuti raportöörina tegutsevate biotsiidikomitee liikmete tasude tagasimaksmise tingimused, ning
- c) maksetingimused.

Nimetatud rakendusmäärus võetakse vastu kooskõlas artikli 82 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega. Seda kohaldatakse ainult kemikaaliametile makstavate tasude suhtes.

Kemikaaliamet võib nõuda tasu muude osutatud teenuste eest.

Kemikaaliametile makstavate tasude suurus määratakse nii, et oleks võimalik tagada, et nendest laekuvad summad koos kemikaaliameti käesoleva määruse kohastest muudest tuluallikest laekuvate summadega oleksid piisavad osutatavate teenustega seotud kulude katmiseks. Amet teeb teatavaks, milliseid tasusid nõutakse.

2. Liikmesriigid nõuavad taotlejatelt otse tasusid teenuste eest, mida nad osutavad seoses käesolevast määrusest tulenevate menetlustega, sealhulgas teenused, mida osutavad liikmesriikide pädevad asutused, kui nad tegutsevad taotlust hindava pädeva asutusena.

Lõikes 3 sätestatud põhimõtete alusel annab komisjon suuniseid tasude ühtlustatud struktuuri kohta.

Liikmesriigid võivad kehtestada iga-aastase tasu seoses oma turul kättesaadavaks tehtud biotsiididega.

Liikmesriigid võivad nõuda tasu muude osutatud teenuste eest.

Liikmesriigid määravad kindlaks ja avalikustavad oma pädevatele asutustele makstavate tasude suuruse.

3. Lõikes 1 osutatud rakendusmääruse ja liikmesriikide tasusid käsitlevate eeskirjade puhul järgitakse järgmisi põhimõtteid:

- a) tasude suurus määratakse nii, et oleks võimalik tagada, et nendest laekuvad summad oleksid põhimõtteliselt piisavad osutatavate teenustega seotud kulude katmiseks ega ületaks summat, mis on vajalik nende kulude katmiseks;
- b) tasu makstakse osaliselt tagasi, kui taotleja ei esita nõutud teavet kindlaksmääratud aja jooksul;
- c) vajaduse korral võetakse arvesse VKE-de konkreetseid vajadusi, sealhulgas tasu tasumise võimalust mitmes osas ja etapis;
- d) tasu struktuuri ja suuruse määramisel võetakse arvesse, kas teave esitati ühiselt või eraldi;
- e) nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel on võimalik tasust täielikult või osaliselt loobuda, kui kemikaaliamet või pädev asutus nii otsustab, ning
- f) tasude maksmise tähtajad määratakse kindlaks, võttes nõuetekohaselt arvesse selles määruuses sätestatud menetluste tähtaegasid”.

8 Vastavalt määruse nr 528/2012 artikli 97 teisele lõigule kohaldatakse seda määrust alates 1. septembrist 2013.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

- 9 Euroopa Kohtu presidendi 2013. aasta 15. jaanuari ja 5. veebruari otsustega lubati Tšehhi Vabariigil, Prantsuse Vabariigil, Madalmaade Kuningriigil, Soome Vabariigil ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigil Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu nõuete toetuseks menetlusse astuda. Euroopa Kohtu presidendi 5. veebruari 2013. aasta otsusega lubati Taani Kuningriigil nõukogu nõuete toetuseks menetlusse astuda.
- 10 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
 - tühistada määruse nr 528/2012 artikli 80 lõige 1 osas, milles selle sättega on ette nähtud kemikaaliametile makstavate tasude kehtestamine ELTL artikli 291 kohase rakendusaktiga, mitte ELTL artikli 290 kohase delegeeritud õigusaktiga;
 - jätta tühistatud sätte ja selle alusel vastu võetud mis tahes akti tagajärjed jõusse kuni uue, seda sätet asendava normi vastuvõtmiseni mõistliku tähtaja jooksul, ja
 - mõista kohtukulud välja parlamendilt ja nõukogult.
- 11 Teise võimalusena juhuks, kui Euroopa Kohus peaks leidma, et kõnealuse määruse osalise tühistamise nõue ei ole vastuvõetav, palub komisjon Euroopa Kohtul tühistada määrus tervikuna, jättes selle tagajärjed jõusse.
- 12 Parlament ja nõukogu paluvad Euroopa Kohtul:
 - jätta hagi rahuldamata, ja
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.

- 13 Lisaks palub parlament teise võimalusena juhaks, kui Euroopa Kohus peaks hagi rahuldama, jätta määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 1 ja selle alusel vastu võetud mis tahes akti tagajärjed jõusse, kuni mõistliku tähtaja jooksul jõustub uus, tühistatud sätet asendama mõeldud norm.

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 14 Nõukogu, keda toetavad Madalmaade Kuningriik ja Ühendkuningriik, väidab, et määruse nr 528/2012 osalise tühistamise nõue on vastuvõetamatu, sest määruse artikli 80 lõige 1, mille tühistamist komisjon taotleb, ei ole selle määruse teistest sätetest eraldatav. Nõukogu ja nimetatud liikmesriigid viitavad selle väite põhjendamiseks asjaolule, et tasu maksmine on kogu biotsiidi heakskiitmismenetluse raames eeltingimus selleks, et kemikaaliamet menetlusse sekkuks.
- 15 Parlament, komisjon ja Soome Vabariik leiavad aga, et üksnes määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 1 tühistamine ei mõjutaks selle määruse sisu. Seega on osalise tühistamise nõue nende arvates vastuvõetav.

Euroopa Kohtu hinnang

- 16 Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale on liidu õigusakti osaline tühistamine võimalik vaid juhul, kui need osad, mille tühistamist nõutakse, on ülejäänud aktist eraldatavad (vt eelkõige kohtuotsused komisjon vs. nõukogu, C-29/99, EU:C:2002:734, punkt 45, ja Saksamaa vs. komisjon, C-239/01, EU:C:2003:514, punkt 33). Euroopa Kohus on korduvalt otsustanud, et see eraldatavuse nõue ei ole täidetud, kui õigusakti osalise tühistamisega muutub akti sisu (kohtuotsus komisjon vs. Poola, C-504/09 P, EU:C:2012:178, punkt 98 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 17 Käesolevas kohtuasjas olgu meenutatud, et määrusega nr 528/2012 ühtlustatakse teatavad biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist käsitlevad eeskirjad. Selle määruse raames täidab kemikaaliamet ülesandeid, mis on seotud toimeainete hindamise ja teatavatele biotsiidikategooriatele liidu loa andmisega.
- 18 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 19, piirdub määruse nr 528/2012 artikli 80 lõige 1 sellega, et annab komisjonile pädevuse, mida ta vajab, et kehtestada rakendusmäärus, kus määratakse kindlaks tasud, mida tuleb kemikaaliametile maksta määruse rakendamise raames täidetavate ülesannete eest, ja nende tasude maksetingimused.
- 19 Sellest järeldub, et määruse nr 528/2012 artikli 80 lõige 1 puudutab aspekti, mis on selle määrusega kehtestatud normistikust eraldatav ja seega ei mõjuta selle sätte võimalik tühistamine määruse sisu.
- 20 Komisjoni hagi, milles palutakse määrus nr 528/2012 osaliselt tühistada, on seega vastuvõetav.

Põhiküsimus

Poolte argumendid

- 21 Komisjon esitab oma hagi põhjendamiseks üheainsa väite, mille kohaselt rikuti EL toimimise lepingut, sest eirati sellise pädevuse andmise süsteemi, mida liidu seadusandja võib ELTL artiklite 290 ja 291 alusel komisjonile anda.

- 22 Kõnealuste artiklite vastavate kohaldamisalade osas väidab komisjon esiteks, et talle ELTL artikli 291 alusel antud pädevus on puhas rakenduspädevus, samas kui ELTL artiklist 290 tulenevalt on tal peaaegu seadusandlik pädevus.
- 23 Teiseks peaks liidu seadusandja valik anda komisjonile kas delegeeritud õigusakti või rakendusakti vastuvõtmise pädevus rajanema objektiivsetel ja selgetel alustel, mille üle saab teostada kohtulikku kontrolli. Komisjon rõhutab sellega seoses esiteks, et ELTL artiklite 290 ja 291 kohaldamisalad on erinevad ja teineteist vastastikku välistavad. Teiseks, kui arvestada nende artiklite sõnastust ennast, siis ainus otsustav kriteerium, mis võimaldab teha vahet delegeeritud õigusakti ja rakendusakti, puudutab komisjonile antud pädevuse laadi ja eesmärgi. Kui pädevuse siht on niisuguste mitteolemuslike üldkohaldatavate normide vastuvõtmine, mille juriidiline funktsioon on anda asjassepuutuvale seadusandlikule aktile lõplik lihv, siis need normid täiendavad seadusandlikku akti vastavalt ELTL artikli 290 lõike 1 esimesele lõigule. Kui aga nende normide eesmärk on üksnes juba alusaktis ettenähtud normide jõustamine, tagades liidus ühetaolised kohaldamistingimused, siis kuuluvad need normid ELTL artikli 291 alla. Täitevvõimu teostamine viimati nimetatud artikli alusel ei saa kuidagi mõjutada seadusandliku akti sisu.
- 24 Delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vahel vahet tehes ei saa määravaks pidada – eraldivõetuna – ei asjaolu, et komisjonile pädevuse andev seadusandlik norm on äärmiselt üksikasjalik, ega komisjonile sellest tulenevat kaalutusõigust ega ka küsimust, kas komisjoni vastuvõetav akt kehtestab uued õigused ja kohustused. Selle, kas komisjonile antud pädevus kuulub seadusandliku volituse või rakenduspädevuse alla, määravad kindlaks pädevuse laad ja eesmärk.
- 25 Mis puudutab määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 1 õiguspärasust, siis väidab komisjon, et selle sättega andis liidu seadusandja talle ekslikult rakenduspädevuse ELTL artikli 291 alusel. Talle selliselt antud pädevuse laadi ja eesmärgi analüüs näitab nimelt komisjoni hinnangul, et tal tuleb vastu võtta akt, mis täiendab seadusandliku akti teatavaid mitteolemuslikke osi ELTL artikli 290 mõttes.
- 26 Komisjon rõhutab esiteks, et määruse nr 528/2012 artikli 78 kohaselt ei tulene kemikaaliameti tulud mitte üksnes talle makstavatest tasudest, vaid ka liidu toetusest, kemikaaliameti osutatud teenuste eest makstavatest tasudest ja liikmesriikide vabatahtlikust rahalisest toetusest. Ometigi ei kehtesta selle määruse artikkel 80 tema väitel kriteeriume, mille eesmärk oleks tagada kemikaaliameti eri rahastamisviiside vaheline koordineerimine ja seostatus.
- 27 Teiseks tulenevat määruse nr 528/2012 artikli 80 lõigete 1 ja 3 lugemisest koostoimes, et vastavalt nende sätetega tasude osas kehtestatud „põhimõtetele” ei ole komisjoni ülesanne üksnes iga loamenetluse jaoks asjaomase tasu suuruse kindlaksmääramine. Nimelt näevad selle artikli lõike 1 punkt a ja lõike 3 punkt a komisjoni väitel ühelt poolt ette, et „põhimõtteliselt” peab tasu olema proportsionaalne osutatud teenustega ning katma teenustega seotud kulud. Seetõttu olevat komisjonil ülesanne määrata kindlaks põhimõttest tehtavad erandid konkreetsete kriteeriumide alusel ning seega täiendada õiguslikku regulatsiooni. Teiselt poolt, seoses eeskirjadega, milles määratakse kindlaks vähendatud tasude, tasust loobumise ja tasude tagasimaksmise tingimused ning millele viidatakse artikli 80 enda lõike 1 punktis b ja lõike 3 punktis e, ei ole liidu seadusandja tema väitel täpsustanud asjaolusid, mis õigustavad tasust loobumist või vähendatud tasu nõudmist. Nende sätetega antakse seega komisjonile pädevus täiendada vastava valdkonna regulatsiooni, lisades sellele mitteolemuslikke osi.
- 28 Sama kehtib tema arvates määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 1 punktis c ette nähtud „maksetingimuste” puhul; nimetatud mõiste ulatust ei ole täpsustatud ning seega võib see hõlmata nii lihtsaid maksetingimusi, mille rikkumisel ei ole mingisuguseid tagajärgi loamenetlusele, kui ka tingimusi, mille rikkumine võib asjaomasel juhul tingida loataotluse rahuldamata jätmise.

- 29 Komisjon viitab lisaks asjaolule, et määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 3 punkt c näeb ette, et ta peab „vajaduse korral” võtma arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE-d) konkreetseid vajadusi; seeläbi on talle jäetud mitte ainuüksi „rakendamise” viisi valimise õigus, vaid lisaks ka pädevus täiendada õiguslikku raamistikku, kehtestades üldkriteeriumid seoses vähendatud tasudega, mida VKE-de suhtes võidakse kohaldada.
- 30 Lõpetuseks ei mõjuta tema arvates küsimust, kas komisjonile antud pädevus on sobilik ELTL artikli 290 tähenduses delegeeritud õigusaktide või ELTL artikli 291 tähenduses rakendusaktide võtmiseks, kuidagi asjaolu, et määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikes 3 on täpsustatud ka põhimõtted, mida tuleb järgida liikmesriikide tasusid käsitlevate eeskirjade puhul.
- 31 Parlament, nõukogu ja kõik käesolevas kohtuasjas menetlusse astunud liikmesriigid väidavad, et määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikega 1 antakse komisjonile õigesti rakenduspädevus ELTL artikli 291 tähenduses. Nimelt on selline tasukord, nagu on ette nähtud nimetatud artiklis 80, seadusandlikul tasemel piisavalt üksikasjalik ja määratletud, mistõttu komisjonile antud pädevus on üksnes rakenduspädevus ELTL artikli 291 tähenduses.

Euroopa Kohtu hinnang

- 32 Määruse nr 528/2012 artikli 80 lõige 1 annab komisjonile pädevuse võtta ELTL artikli 291 lõike 2 alusel vastu rakendusmäärus kemikaaliametile makstavate selliste tasude kohta, mis on seotud kemikaaliameti eri sekkumistega kõnealuse määruse rakendamise raames.
- 33 On oluline tuvastada, et ELTL artikkel 291 ei määratle rakendusakti mõistet, vaid piirdub sellega, et viitab lõikes 2 vajadusele, et komisjon – või teatud erijuhtudel nõukogu – võtaks sellise akti vastu, et tagada liidu õiguslikult siduva akti rakendamine liidus ühetaolistel tingimustel.
- 34 Lisaks tuleneb ELTL artikli 291 lõikest 2, et üksnes juhul, „[k]ui liidu õiguslikult siduvate aktide rakendamiseks on vaja ühetaolisi tingimusi, antakse nende õigusaktide alusel rakendamisvolitused komisjonile või nõuetekohaselt põhjendatud erijuhtudel ja [ELL] artiklites 24 ja 26 ette nähtud juhtudel nõukogule”.
- 35 Lõpetuseks tuleb rakendusakti mõistet ELTL artikli 291 tähenduses tõlgendades arvestada delegeeritud õigusakti mõistega, nagu see tuleneb ELTL artiklist 290.
- 36 Nimelt hõlmas EÜ artikli 202 kolmandas taandes kasutatud väljend „volitused rakendada” enne Lissaboni lepingu jõustumist ühelt poolt pädevust rakendada liidu tasemel liidu seadusandlikku akti või selle teatavaid sätteid ja teiselt poolt teatud asjaoludel pädevust võtta vastu normatiivakte, mis täiendavad või muudavad seadusandliku akti mitteolemuslikke osi. Euroopa tulevikukonvent tegi ettepaneku teha neil kahel pädevuse liigil vahet; niisugune vahetegemine on näha Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu artiklites I-35 ja I-36. See muudatus võeti lõpuks üle Lissaboni lepingu artiklitesse 290 ja 291.
- 37 ELTL artikli 290 lõike 1 esimene lõik sätestab, et „[s]eadusandliku aktiga võidakse komisjonile delegeerida õigus võtta vastu muid kui seadusandlikke akte, mis on üldkohaldatavad, mis täiendavad või muudavad seadusandliku akti teatavaid mitteolemuslikke osi”.
- 38 Kui liidu seadusandja annab komisjonile seadusandlikus aktis delegeeritud pädevuse ELTL artikli 290 lõike 1 alusel, peab komisjon võtma vastu eeskirjad, mis täiendavad või muudavad selle akti mitteolemuslikke osi. Nimetatud sätte teise lõigu kohaselt peavad volituste delegeerimise eesmärgid, sisu, ulatus ja kestus olema vastavat delegatsiooni sisaldavas seadusandlikus aktis sõnaselgelt kindlaks määratud. Sellest nõudest tuleneb, et delegeeritud pädevuse andmise eesmärk on selliste eeskirjade kehtestamine, mis on osaks seadusandliku alusaktiga määratletud õiguslikust raamistikust.

- 39 Seevastu, kui sama seadusandja annab komisjonile rakenduspädevuse ELTL artikli 291 lõike 2 alusel, peab komisjon täpsustama seadusandliku akti sisu, et tagada selle rakendamine kõigis liikmesriikides ühetaolistel tingimustel.
- 40 Tuleb rõhutada, et liidu seadusandjal on kaalutlusruum selle üle otsustamisel, kas anda komisjonile delegeeritud pädevus ELTL artikli 290 lõike 1 alusel või rakenduspädevus ELTL artikli 291 lõike 2 alusel. Seetõttu piirdub kohtulik kontroll üksnes ilmsete hindamisvigade otsimisega seoses sellega, kas seadusandja võis mõistlikult arvata, et esiteks on selle õigusliku raamistiku rakendamiseks, mille ta kehtestas määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikes 1 viidatud tasukorda puudutavas, vaja teha üksnes täpsustusi, ilma et oleks vajalik muuta või täiendada selle mitteolemuslikke osi, ja et teiseks vajavad määruse nr 528/2012 nimetatud korda puudutavad sätted ühetaolisi rakendamistingimusi.
- 41 Esiteks annab määruse nr 528/2012 artikli 80 lõige 1 komisjonile pädevuse „täpsusta[da]” kemikaaliametile makstavad tasud, maksetingimused ja teatavad eeskirjad vähendatud tasude, tasust loobumise ja tasude tagasimaksmise kohta „[selle artikli] lõikes 3 sätestatud põhimõtete alusel”.
- 42 Selles osas on oluline märkida esiteks, et määruse nr 528/2012 põhjenduses 64 on kehtestatud kemikaaliametile tasu maksmise põhimõte ise ning teiseks, et määruse artikli 80 lõike 1 viimases lõigus on märgitud, et nimetatud tasude suurus „määratakse nii, et oleks võimalik tagada, et nendest laekuvad summad koos kemikaaliameti käesoleva määruse kohastest muudest tulullikatest laekuvate summadega oleksid piisavad osutatavate teenustega seotud kulude katmiseks”.
- 43 Nii kehtestas määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikes 1 ette nähtud tasukorra juhtpõhimõtte seadusandja ise, kui ta otsustas, et tasusid kasutatakse ainult osutatud teenusega seotud kulude katmiseks, ilma et neid oleks võimalik kasutada mingitel muudel eesmärkidel või kehtestada suurus, mis tingiks kemikaaliameti osutatud teenustega seotud kulude ülemäärase hüvitamise.
- 44 Vastupidi komisjoni väidetele ei räägi komisjonile delegeeritud pädevuse andmise kasuks kuidagi asjaolu, et määruses nr 528/2012 ei ole kehtestatud selle määruse artikli 78 lõikes 1 nimetatud eri finantsallikate koordineerimise kriteeriume ega ka see, et vastavalt määruse artikli 80 lõike 3 punktile a peavad makstavad tasud „põhimõtteliselt” katma kulud.
- 45 Selles osas tuleb rõhutada, et kemikaaliametile makstavate tasude kindlaksmääramine nii, et oleks võimalik kemikaaliameti osutatud teenustega seotud kulude katmine, on oma laadilt ette kavandav tegevus, mis sõltub teatud juhuslikest elementidest, näiteks eeskätt kemikaaliametile esitatud taotluste arvust. Nagu märgivad parlament ja nõukogu, väljendatakse sõnaga „põhimõtteliselt” nii peamiselt seda, kui keeruline on tagada alati see, et kemikaaliametile makstavad tasud on piisavad nende teenustega seotud kulude katmiseks, mille eest tasu makstakse. Pealegi just sel põhjusel näeb määruse artikli 78 lõige 1 ette ka muud kemikaaliameti finantsallikad, mis võimaldavad koos tasudega tagada kulude sellise katmise.
- 46 Lisaks on oluline märkida, et kui komisjon teostab pädevust, mis on talle antud määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikega 1, peab ta järgima muid tingimusi ja kriteeriume, mille liidu seadusandja ise on kehtestanud selles seadusandlikus aktis. Selles osas näeb nimetatud artikli lõige 3 ette, et tasu makstakse osaliselt tagasi, kui taotleja ei esita nõutud teavet kindlaksmääratud aja jooksul (lõike 3 punkt b); et vajaduse korral võetakse arvesse VKE-de konkreetseid vajadusi, sealhulgas tasu tasumise võimalust mitmes osas ja etapis (lõike 3 punkt c); et tasu struktuuri ja suuruse määramisel võetakse arvesse, kas teave esitati ühiselt või eraldi (lõike 3 punkt d); et nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel on võimalik tasust täielikult või osaliselt loobuda, kui kemikaaliamet nii otsustab (lõike 3 punkt e), ja lõpuks, et tasude maksmise tähtajad määratakse kindlaks, võttes nõuetekohaselt arvesse selles määruses sätestatud menetluste tähtaegsid (lõike 3 punkt f).

- 47 Komisjon väidab siiski seoses eeskirjadega, milles määratakse kindlaks vähendatud tasude, tasust loobumise ja tasude tagasimaksmise tingimused ning millele viidatakse määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 1 punktis b ja lõike 3 punktis e, et liidu seadusandja ei ole täpsustanud asjaolusid, mis õigustavad tasust loobumist või vähendatud tasu nõudmist, ja on andnud seeläbi komisjonile kaudselt pädevuse seadusandlikku akti täiendada. Samuti rikkuvat määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 1 punkt c ELTL artiklit 291, andes komisjonile pädevuse määrata kindlaks kemikaaliametile makstavate tasude „maksetingimused”.
- 48 Sellise arutluskäiguga ei saa nõustuda. Nimelt võis liidu seadusandja mõistlikult arvata, et määrus nr 528/2012 kehtestab kemikaaliametile makstavate tasude vähendamise, neist loobumise ja nende tagasimaksmise tingimusi puudutavas täieliku õigusliku raamistiku käesoleva kohtuotsuse punkti 40 tähenduses, nähes määruse artikli 7 lõikes 4, artikli 43 lõikes 4 ja artikli 80 lõike 3 punktis b ette eri olukorrad, mille puhul peab tasu osaline tagasimaksmine olema lubatud, ja sätestades nimetatud artikli 80 lõike 3 punktis c, et „võetakse arvesse VKE-de konkreetseid vajadusi” ja sama lõike 3 punktis e, et tasust on võimalik täielikult või osaliselt loobuda „nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel [...]”, kui kemikaaliamet nii otsustab”.
- 49 Sama kehtib seoses komisjonile määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 1 punktis c antud õigusega kehtestada „maksetingimused”. Nimelt näevad määruse artikli 7 lõike 2 esimene lõik, artikli 13 lõike 3 teine lõik, artikli 43 lõike 2 esimene lõik, artikli 45 lõike 3 teine lõik ja artikli 54 lõige 3 ise ette 30-päevalise tähtaja kemikaaliametile tema eri sekkumiste eest makstava tasu maksmiseks. Artikli 80 lõike 3 punkti f kohaselt määratakse kemikaaliameti muude sekkumiste eest makstavate tasude maksmise tähtajad „kindlaks, võttes nõuetekohaselt arvesse selles [samas] määruses sätestatud menetluste tähtaegasid”. Muid maksetingimusi puudutavas näeb artikli 80 lõike 3 punkt c ette „tasu tasumise võimalus[e] mitmes osas ja etapis”, et võtta arvesse VKE-de konkreetseid vajadusi. Komisjonile artikli 80 lõike 1 punktiga c antud pädevuse teostamine selle institutsiooni poolt toimub seega seadusandliku akti endaga kehtestatud normatiivses raamistikus, mille mitteolemuslikke osi ei saa rakendusakt muuta ega täiendada.
- 50 Lõpetuseks viitab komisjon oma hagi põhjendamiseks asjaolule, et määruse nr 528/2012 artikli 80 lõike 3 punkt c sätestab, et komisjon peab „vajaduse korral” arvesse võtma VKE-de konkreetseid vajadusi; ta leiab, et seeläbi on talle antud mitte ainuüksi „rakendamise” viisi valimise õigus, vaid lisaks ka pädevus kehtestada üldkriteeriumid, nähes ette kas – ja millises ulatuses – võidakse VKE-de suhtes kohaldada vähendatud tasusid.
- 51 Ka selle arutluskäiguga ei saa nõustuda. Sõnade „vajaduse korral” kasutamine viitab sellele, et komisjoni rakendusmäärus ei pea alati ette nägema vähendatud tasu kohaldamist VKE-de suhtes. Vähendatud tasu kohaldamine on kohustuslik üksnes siis, kui selliste ettevõtjate eripära seda nõuab. Nii kinnitab komisjoni kohustus võtta „vajaduse korral” arvesse VKE-de konkreetseid vajadusi asjaolu, et liidu seadusandja pidas vajalikuks kehtestada ise määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikes 1 ette nähtud tasukorra täieliku õigusliku raamistiku käesoleva kohtuotsuse punkti 40 tähenduses. Nii tuleb selle artikli lõike 3 punktide a ja c kohaselt tasu kindlaks määrata mitte ainult nii, et on võimalik põhimõtteliselt katta kemikaaliameti osutatud teenustega seotud kulud, vaid lisaks nii, et VKE-sid puudutavas võetakse arvesse ka selliste ettevõtjate eripärasid. Maksetingimuste osas näeb sama lõike 3 punkt c ise VKE-de puhul ette tasu mitmes osas ja etapis tasumise võimaluse.
- 52 Eelnevast tuleneb, et liidu seadusandja võis mõistlikult arvata, et määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikega 1 ei anta komisjonile mitte selle seadusandliku akti mitteolemuslike osade täiendamise pädevust, vaid hoopis pädevus täpsustada selle normatiivset sisu vastavalt ELTL artikli 291 lõikele 2.
- 53 Teiseks, kuna määruse nr 528/2012 artikli 80 lõikes 1 viidatud tasukord on seotud liidu ametile makstavate tasudega, võib komisjonile ELTL artikli 291 lõike 2 alusel rakenduspädevuse andmist pidada mõistlikuks, et tagada liidus selle korra ühetaolised rakendamistingimused.

- 54 Kõigest eelnevast nähtub, et ainuke väide, mille komisjon esitas oma hagi põhjendamiseks, ei ole põhjendatud, ning et seetõttu tuleb hagi jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 55 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 järgi on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna parlament ja nõukogu on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista komisjonilt. Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Madalmaade Kuningriik, Soome Vabariik ja Ühendkuningriik, kes astusid menetlusse parlamendi ja nõukogu nõuete toetuseks, kannavad kooskõlas kodukorra artikli 140 lõikega 1 oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Komisjonilt.**
- 3. Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Madalmaade Kuningriik, Soome Vabariik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik kannavad ise oma kohtukulud.**

Allkirjad